

Poznámka editorů

Dne 3. prosince 2002 se na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity v Brně konal tradiční česko-slovenský slovaskistický seminář s názvem a podtitulem *Česko-slovenské vztahy v slovanských a středoevropských souvislostech (Meziliterárnost a areál)*. Organizátorem byl jako již tradičně Ústav slavistiky FF MU v Brně a jeho Kabinet integrované žánrové typologie a areálových studií, spoluorganizátoři Středoevropské centrum slovanských studií v Brně, Slavistická společnost Franka Wollmana, Ars Comparationis, Komise slovanské poetiky a stylistiky při Mezinárodním komitétu slavistů, Literárněvědná společnost v Praze, katedry slovaskistiky, slavistiky a rusistiky Filozofické fakulty UK v Bratislavě, Ústav svetovej literatúry SAV v Bratislavě a Filozofická fakulta Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre. Setkání bylo věnováno mezinárodnímu kongresu slavistů, který se koná v Lublani roku ve dnech 15.–21. 8. 2003.

Tento publikační výstup ze semináře je v pořadí již pátý (viz *Brněnská slovaskistika a česko-slovenské vztahy*. Editor: Ivo Pospíšil. Masarykova univerzita, Brno 1998; *Slovaskistika v české slavistice*. Editoři: Ivo Pospíšil, Miloš Zelenka. Masarykova univerzita, Brno 1999. *Česko-slovenská vzájemnost a nezájemnost*. Editoři: Ivo Pospíšil, Miloš Zelenka. Masarykova univerzita, Brno 2000. *Literatúry v kontaktech. Jazyk – literatúra – kultura*.

Každý z textů měl svůj neopakovatelný ráz: platí to i tomto. Jeho dominantním jevem je komparatistika vycházející z pojetí Ďurišova týmu (Ivan Dorovský, Pavol Koprda, Viera Žemberová), zaznívá tu však i hlas významného slovenského genologa (Jozef Hvišč), je tu analýza kulturní recepcce z pera slovenské rusistiky (Mária Kusá), stať českého poetologa (František Všetiečka), slovenské znalkyně starší slovenské a české literatury (Zuzana Kákošová) a komparatisty a polonisty (Ludvík Štěpán), najdeme tu i nitranskou výrazovou estetiku (Krisztián Benyovszky) a fundamentální práci z české recepcce knižních slovák (Milan Pokorný – Anna Zelenková), která vznikla v rámci grantového projektu Grantové agentury AV ČR, nitranský literární teoretik a znalec postmodernismu našel v Milanu Kunděrovi zajímavé česko(slovenské) souvislosti (Tibor Žilka), ale ani starší vývojová období nezůstala tentokrát margináliemi, spíše naopak, ať již jde o renesanční literaturu (Libor Pavera), preromantismus (Miloslav Vojtech) nebo srovnání jungmannovců a druhé bernolákovské generace (Richard

Pražák); je tu také upozorněno na spojitosti i odlišnosti české a slovenské literárněvědné tradice (Ivo Pospíšil).

Zatímco poslední svazky textů se takřka obešly bez lingvistů, nyní tuto druhou polovinu filologie představuje konfrontační studie o „zrádných slovech“ (Jarmila Bartáková) a pregnantní konfrontace české a slovenské stylistiky, společných míst a rozdílů včetně známých slovenských metodologických impulsů (Marie Krčmová) a rozsáhlá a přitom hutná studie o mezijazykovosti (Mira Nábělková).

Vzhledem k tomu, že studie budou sloužit jako studijní texty k slovakistice, editoři minimálně zasahovali do grafické úpravy textu: sjednocujeme pouze názvy děl a citáty, které vyznačujeme kurzívou, zatímco ponecháváme rozdílný způsob poznámkování a uvádění literatury. To, co zůstává a je v brněnských textech k slovakistice tu silněji, tu slaběji přítomno, je vnímání česko-slovenské vztahovosti v širších souvislostech mezislovanských či meziliterárních, evropských nebo obecně teoretických a metodologických: to je pohled, který by se v dalších letech vzhledem ke geopolitické situaci mohl hodit.

Ivo Pospíšil, Miloš Zelenka